

Adviesdocument inzake het op afstand veilig, betrouwbaar en valide afnemen van summatieve kennistoetsen.

Werkgroep DKT-FOL,

27-03-2020

Colofon

Aan dit document werkten mee::

John Kropman (Concern Informatie Manager), voorzitter werkgroep

Peter Loonen (Projectleider Digitaal Kennis Toetsen)

Karin Vennix (Procesmanager Onderwijs & Onderzoek)

Marlies Hesseling-Hertsenberg (Jurist)

Desirée Joosten-ten Brinke (Lector Technology enhanced assessment)

Inhoud

Inleiding.....	4
Probleemschets.....	4
Adviesvraag	6
Aanpak.....	6
Mogelijke oplossingen.....	7
Wat betekent het gebruik van online proctoring ten aanzien van richtlijnen Inkoop?	9
Evaluatie van de oplossingsrichtingen aan de criteria	10
Advies aan de Taskforce Fontys Online / Primair Proces.....	11
Voorstel voor een agile implementatie-aanpak bij oplossing 1: “Al doende leert men”	12
Risico’s	13
Bijlage 1. Uitgangspunten voor Fontys ten aanzien van fraude en privacy.....	14
Bijlage 2. Randvoorwaarde security en privacy	16

Inleiding

Als gevolg van de maatregelen om de gevolgen van het Coronavirus in te perken is het niet mogelijk om de tentamens voor periode 3 (en evt. 4) uit te voeren zoals gepland. De Taskforce Primair Proces (TF PP) en de Taskforce Fontys Online (TF FOL) van Fontys hebben daarom aan de werkgroep DKT-FOL verzocht een advies te schrijven voor het op afstand veilig, betrouwbaar en valide afnemen van summatieve kennistoetsen. Achtereenvolgens wordt de probleemschets, de adviesvraag, de aanpak en de verantwoording van de keuze gegeven. Tot slot wordt het advies en een voorstel voor de implementatie-aanpak geformuleerd.

Probleemschets

Voor het hele pakket aan tentamens is door de TF PP een stappenplan ontwikkeld dat wordt weergegeven in Figuur 1. Dit advies heeft betrekking op de schriftelijke (kennis)toetsen op locatie (omcirkeld gebied).

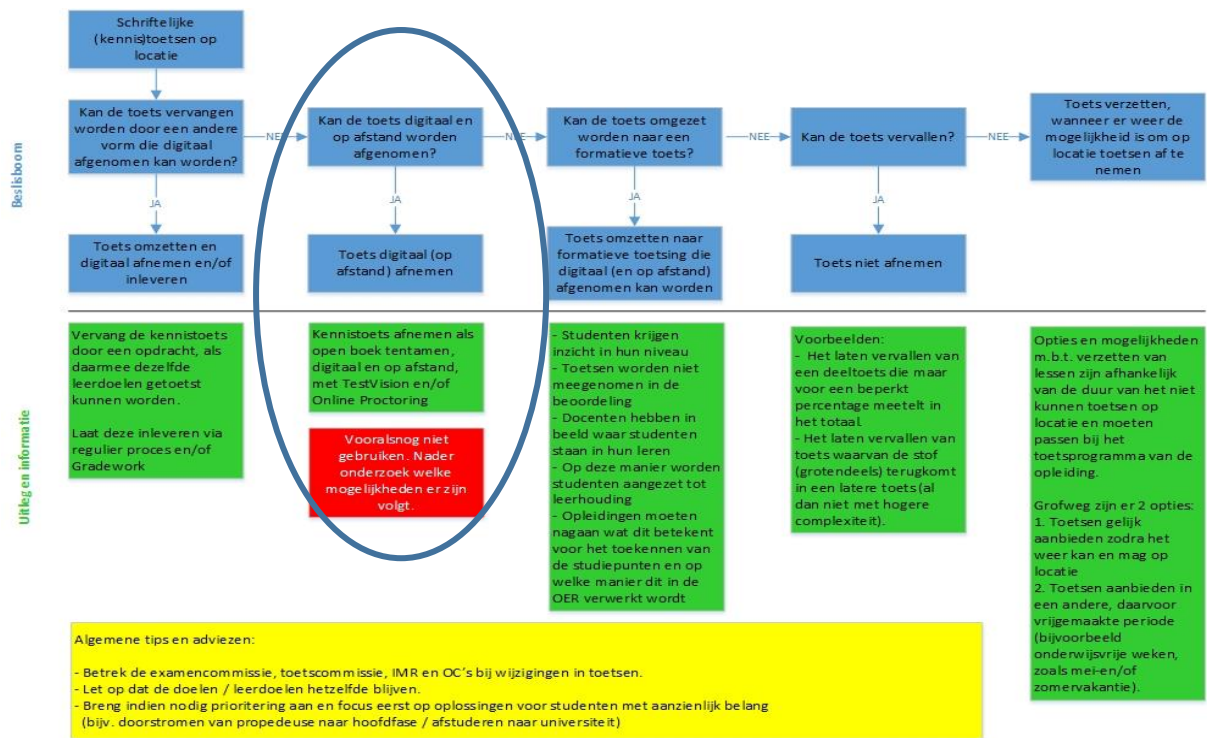

Figuur 1. Oplossingen voor de verschillende toetsvormen bij Fontys

Als oplossingen voor deze kennistoetsen op locatie zijn verschillende opties en scenario's voorzien, die als een beslisboom in Figuur 2 worden gepresenteerd. De opties zijn:

1. De toets vervangen door een andere vorm die digitaal op afstand afgenomen kan worden (opdracht, take-home exam, mondeling).
2. De toets digitaal en op afstand afnemen. Geredeneerd vanuit het SAMR-model is deze optie deels een een-op-een vervanging van de huidige situatie (substitution), maar deels een versnelling van een innovatie door nu al de overstap te maken van papier naar digitaal (augmentation). Een verdere transformatie van de toetsing kan op een later tijdstip volgen.
3. De toets omzetten naar een formatieve toets.
4. De toets laten vervallen.
5. De toets verzetten naar een moment dat er weer on site getoetst kan worden.

Een verdere specificering van de adviesvraag betreft de tweede optie: 'De toets digitaal en op afstand afnemen'.

Figuur 2. Stappenplan voor schriftelijke (kennis)toetsen op locatie. Focus van de adviesvraag ligt in het omcirkelde gebied.

De ambitie van Fontys is om in de toetsweken 9 en 10 van periode 3 (of zo snel mogelijk daarna), indien strikt noodzakelijk, verantwoord digitale summatieve kennistoetsen af te nemen op een betrouwbare, veilige en valide manier en bovendien voor de studenten transparant en duidelijk omdat digitaal toetsen een nieuw fenomeen is. De begrippen uit deze ambitie worden in Tabel 1 geëxpliciteerd.

Tabel 1. Begripsbepaling ambitie

Begrip	Betekenis
Digitale summatieve kennistoetsen	Toetsen die opgenomen zijn in het Programma-overzicht van de OER. Toetsen die op basis van overwegingen uit het stappenplan geselecteerd zijn om digitaal en op afstand van een Fontys-locatie te worden afgenomen. De beslissing die op basis van deze toetsen genomen wordt is het toekennen van studiepunten (summatief).
Verantwoord afnemen	De afname is veilig en zorgt voor betrouwbare en valide toetsresultaten
Betrouwbare manier	De afname leidt tot consistente toetsscores. Dit wordt bereikt door de meetfouten bij een toets laag mogelijk te houden. Meetfouten worden veroorzaakt door factoren bij de student (bv. angst, gezondheid, motivatie) en bij de toets (bv. kwaliteit items, toetsruimte, beoordelingsmodel). Een betrouwbare manier is dus een toetsafname waarbij zo min mogelijk storende factoren aanwezig zijn.

Valide manier	De afname leidt tot bruikbare toetsscores. De informatie die door de toets opgeleverd wordt, kan gebruikt worden om de te nemen beslissing te verantwoorden. Een valide manier is een toetsafname waarbij de toets niet meer of minder meet dan gemeten moet worden.
Veilige manier	<p>Veilig toetsen heeft betrekking op het hele toetsproces. In geval van veilig toetsen is er sprake van beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid, controleerbaarheid, privacy en binnen juridische kaders.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beschikbaarheid: Geeft aan in hoeverre een toetsysteem toegankelijk is voor de studenten (en docenten). - Integriteit: Is de informatie die de student en de docent gebruiken juist, volledig en actueel. - Vertrouwelijkheid: is de toets alleen toegankelijk voor de student waarvoor deze bedoeld (en geautoriseerd) is. - Controleerbaarheid: Het proces van afname kan door docenten of andere geautoriseerde personen (of systemen) gecontroleerd worden. - Privacy: de toetsafname voldoet aan de AVG-richtlijnen (zie Fontys richtlijnen) - Juridische kaders: Kaders voor een correcte examinering (OER, informatievoorziening over vorm, inhoud en wijze van tentaminering). Elke OER bevat een artikel 'Onvoorziene omstandigheden' (in de reguliere bachelor OER is dat artikel 44). JZ stelt dat de beperkingen als gevolg van de maatregelen die worden genomen om het Coronavirus een halt toe te roepen een onvoorziene omstandigheid zijn.

Toetsweken 9 en 10   12 april – 24 april 2020
van periode 3

Adviesvraag

De concrete adviesvraag is daarmee als volgt: Is er een mogelijkheid om verantwoord digitale summatieve kennistoetsen af te nemen in de toetsweken 9 en 10 van periode 3 (of zo snel mogelijk daarna) en zo ja, welke mogelijkheden zijn het meest geschikt voor Fontys?

Aanpak

- Inventarisatie van mogelijke oplossingen bij netwerkpartners, zoals SURF, Open universiteit, Online proctoring systemen, Netwerk Toetsbekwaamheid h(b)o, Netwerk Toetsing WO, Google (zie bijlage 1)
- Verdieping van de mogelijkheid tot online proctoring (zie bijlage 2)
- Bekijken uitgangspunten Fontys ten aanzien van fraudepreventie en privacy (zie bijlage 3)

- Nagaan in hoeverre de mogelijke oplossingen voldoen aan de eis van verantwoord afnemen zoals beschreven in Tabel 1.

Mogelijke oplossingen

Hieronder volgen op basis van de analyse van de inventarisatie verschillende mogelijke oplossingen. Zoals in de inleiding aangegeven richt dit advies zich alleen op oplossingen gericht op het op afstand (bij de student thuis) online toetsen. In de adviesvraag was opgenomen 'of het mogelijk was'; de oplossing 'het is niet mogelijk' wordt daarom bewust in de oplossingsrichtingen meegenomen.

Oplossing 1. De toetsen worden online thuis afgenomen, met online proctoring

Werkwijze: De toetsen worden uitgeleverd via TestVision in combinatie met ProctorExam.

Voordelen:

- Fraude is beperkter dan zonder online proctoring, maar bij grote groepen neemt de kans op fraude toe
- ProctorExam werkt samen met TestVision, geschikt voor groepen niet groter dan 150 studenten.
- Zeker met parametrisering geschikt.
- De toets kan identiek blijven aan de geplande vorm.
- Planning kan gehandhaafd blijven.

Nadelen:

- Licenties voor online proctoring nodig.
- Data is tijdelijk bij een organisatie buiten Fontys, maar Fontys heeft gebruikersrecht.
- Twee camera's is op dit moment niet mogelijk.
- Goede ICT-ondersteuning nodig. Ondersteuning is alleen beschikbaar op afstand. Beschikbaarheid van functioneel beheer en dienst IT is noodzakelijk.
- Surveillance op afstand gebeurt door de aanbieder van Online proctoring. Zijn er voldoende mensen om te surveilleren? Training voor proctors nodig als docenten ingezet worden, toetsvragen zijn openbaar.
- Studenten moeten toestemming geven voor opnames.
- Studenten zijn nog niet gewend aan deze techniek.
- Toetsvragen zijn nog niet op grote schaal beschikbaar in TestVision.
- Toetsvragen zijn openbaar.
- Extra werkdruk voor onderwijsteams om de toetsen gereed te maken voor proctoring.

Oplossing 2. De toetsen worden online thuis afgenomen, met online proctoring en extra opname via telefoon student

Voordelen:

- zie oplossing 1.
- Tevens kan ook een opname gemaakt worden van de toetssetting.

Nadelen:

- Zie oplossing 1.
- Studenten moeten een apparaat hebben dat hiervoor geschikt is en ze moeten videobeelden opsturen.

Oplossing 3. De toetsen worden online thuis afgenomen, met Zoom

(eventueel studenten vragen om een opname te maken van hun toetsafname)

Voordelen:

- Fraude is beperkter dan zonder opnames.
- Sociale controle.
- Planning kan gehandhaafd blijven.
- Combinatie met TestVision mogelijk.

Nadelen:

- Grotere kans op fraude dan met online proctoring.
- Wordt niet door de Dienst IT ondersteund.
- Er zijn slechts 250 licenties (nu gebruikt voor experiment bij MiZ).
- AVG issues.
- Toetsvragen zijn openbaar.

Oplossing 4. De toetsen worden online thuis afgenomen, zonder surveillance (open boek)

Voordelen:

- Geen ingrijpende maatregelen qua beveiliging.
- Reguliere inlevermogelijkheden (via Gradework).

Nadelen:

- Geen fraudepreventie.
- Vragen aanpassen, bijvoorbeeld naar toepassingsvragen.
- Een open boek tentamen vraagt mogelijk om andere inhoud van de vragen (reproductie is niet geschikt).
- Toetsvragen zijn openbaar.

Oplossing 5. De toetsen worden op papier thuis gemaakt (open boek)

Verzonden via Gradework (eventueel afname controleren via eigen mobieltje: studenten vragen om een opname te maken van hun toetsafname). De uitwerkingen kunnen ingediend worden via Gradework.

Voordelen:

- Toetsen hoeven niet met spoed in TestVision opgenomen te worden.
- Normale ICT-ondersteuning nodig (Gradework).
- Transport via Gradework (koppeling aan studenten). In Gradework kan je ook aangeven dat een document (de toets) en een opname moet worden geüpload.
- Archivering automatisch.
- Plagiaatscan mogelijk.

Nadelen:

- Geen fraudepreventie.
- Toetsvragen zijn openbaar.
- Toetsen moeten handmatig worden nagekeken.

Oplossing 6. De toetsen worden naar achter geschoven. Geen online toetsen op afstand. (Deze oplossing hoort in figuur 2 bij het rechtse blokje)

Voordelen:

- Fraudepreventie.
- Minder stress bij studenten.
- Toetsen hoeven niet met spoed in TestVision opgenomen te worden.
- Geen extra ICT-ondersteuning nodig.
- Standaard surveillance.
- Toetsvragen blijven geheim (indien gewenst).
- Minder druk op onderwijsteam (korte termijn) voor ad-hoc aanpassing van de toetsen.

Nadelen:

- Mogelijke concurrentie tussen toetsen op een later tijdstip met mogelijke problemen mbt studeerbaarheid en mogelijke claims van studenten in een later stadium.
- Uitgestelde beslissingen.
- Geen incentive om actief te blijven studeren.
- Het is onduidelijk wanneer toetsen wel kunnen worden afgenomen.

Optie: Haal andere toetsen (bijvoorbeeld inleveropdrachten bij vakken uit andere periodes) naar voren om zo piekbelasting in een volgende periode te voorkomen.

Wat betekent het gebruik van online proctoring ten aanzien van richtlijnen Inkoop?

De kosten voor het gebruik van ProctorExam zijn in bijlage 2 weergegeven. Indien rekening wordt gehouden met maximaal 5.000 afnames bedragen de kosten maximaal € 38.000,- in 2020.

Met inkoop en juridische zaken zijn deze kosten afgestemd. Belangrijk om bij ProctorExam aan te geven dat de verwerkingsovereenkomst van Fontys geldig is en dat Fontys niet akkoord kan gaan met de beperkte aansprakelijkheid (met name met betrekking tot loss of data). In deze fase is geen aanbesteding noodzakelijk.

Evaluatie van de oplossingsrichtingen aan de criteria

In Tabel 2 is per oplossing aangegeven in hoeverre de oplossing kan voldoen aan de gestelde criteria voor verantwoorde afname.

Tabel 2. Evaluatie van de oplossingen aan de criteria

	grootte van de groep	Toetsvorm				Criteria		Veilig toetsen					Effect op de toetsplanning
		voor gesloten vragen	voor open vragen	open boek vereist	Mogelijk met TestVision	Betrouwbaarheid	Validiteit	Beschikbaarheid (ICT-ondersteuning)	Integriteit	Vertrouwelijkheid	Controleerbaarheid (kans op fraude)	AVG/Privacy/data opslag	
1. online, met online proctoring	N < 150	ja	ja	nee, parametrisering gewenst	Ja	- angst, toetsomgeving; + itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; - toetsangst, - toetsvragen openbaar	+ licenties	++	+	+/-	+/-	+ (evt. opsplitsen groep)
2. online, met online proctoring en extra camera	N < 150	ja	ja	nee, parametrisering gewenst	Ja	- angst, toetsomgeving; + itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; - toetsangst, - toetsvragen openbaar	+/-	++	++	+	+/-	+ (evt. opsplitsen groep)
3. online, met zoom	N < 150	ja	ja	Ja	Ja	- angst, toetsomgeving; + itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; - toetsangst, - toetsvragen openbaar	-	+	+ sociale controle	+/-	--	+ (evt. opsplitsen groep)
4. online, zonder surveillance (open boek)	N onbeperkt	ja	ja	Ja	ja, niet noodzakelijk	+ itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; - toetsangst, - toetsvragen openbaar	+	+	+/-	-	+	++
5. thuis op papier, via Gradework Ephorus	N onbeperkt	ja	ja	ja, take home exam	nee	+ itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; - toetsangst, - toetsvragen openbaar	++	+	+/-	-	+	++
6. Niet op afstand.	N onbeperkt	ja	ja	Ja	ja, niet noodzakelijk	+ itemkwaliteit, beoordeling	+ dekking; toetsvragen geheim	++	++	+	+	+	--

Advies aan de Taskforce Fontys Online / Primair Proces

Op basis van de evaluatie adviseren we het volgende met betrekking tot de oplossingsrichtingen.

Twee oplossingen zijn niet geschikt om toe te passen: oplossing 2 en 3.

De andere oplossingen zijn onder randvoorwaarden geschikt. Hiervoor is een beslisboom opgesteld.

Nadat nadrukkelijk bepaald is dat er geen andere toetsvorm mogelijk is voor het beoordelen van de leerdoelen van het vak (zie Figuur 1), kan de volgende beslisboom doorlopen worden:

1. Ga na of deze toets met enige aanpassing van de vragen als 'open boek tentamen' kan worden afgenomen worden, waarbij de leerdoelen gerealiseerd kunnen worden.
  - a. Zo ja, kies oplossing 4 of 5
    - i. Het verschil tussen oplossing 4 en 5 is ingegeven door de toetsvorm die gekozen wordt. Oplossing 4 gaat uit van vragen in de toetsapplicatie TestVision. Oplossing 5 is geschikt voor toetsen die niet in TestVision zijn opgenomen.
  - b. Zo nee, overweeg oplossing 1. Deze oplossing is slechts voor een selectie van toetsen beschikbaar. Doorloop de selectiecriteria om vast te stellen of online proctoring passend is. De route is dat de vraag naar beschikbaarheid van online proctoring via het opleidingsmanagement bij de (nog in te richten, zie voorstel voor implementatie-aanpak) Taskforce Online Proctoring wordt neergelegd. Het besluit over capaciteit en inzet wordt door deze Taskforce genomen.
  - c. Is zowel oplossing 4-5 als oplossing 1 niet geschikt, dan resteert keuze 6: uitstel van de toets. De conclusie is dan gerechtvaardigd dat digitaal op afstand toetsen niet mogelijk is.

Selectiecriteria voor het gebruik van online proctoring:

1. Heeft de toets een dermate belang dat online proctoring noodzakelijk is?
2. Is de toetsvorm geschikt om digitaal af te nemen?
3. Is de toets opgenomen of op te nemen in TestVision?
4. Is er vanuit FB en het instituut kennis en capaciteit aanwezig om de toets klaar te zetten en in te richten in TestVision en ProctorExam?
5. Is er vanuit de opleiding of instituut begeleiding beschikbaar bij de afname?

Voor digitaal toetsen geldt dat dit een bestaand strategisch project is binnen Fontys en dat deze oplossingsrichting voortborduurde op de keuze in de organisatie om met TestVision te gaan werken. In die zin komt dit nu in een stroomversnelling.

Als deze vragen redelijkerwijs met " ja" te beantwoorden zijn dan is het mogelijk om de toetsen af te nemen met online-proctoring.

Hoewel niet het primaire doel van de werkgroep, levert het versneld starten met online digitaal toetsen in combinatie met online proctoring ook een bijdrage aan het versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT. Net zoals docenten in de afgelopen periode hebben geleerd online

onderwijs te geven, kunnen ze nu een slag maken in het online toetsen afnemen. Investeren in deze vorm van digitalisering helpt daarnaast ook de leveranciers om hun tooling verder te ontwikkelen in lijn met de ervaringen en wensen vanuit de onderwijspraktijk.

Voorstel voor een agile implementatie-aanpak bij oplossing 1: “Al doende leert men”

Gegeven het advies is het leidende principe om op een agile manier, vanuit korte sprints van testen ervaring op te doen, te evalueren en te verbeteren. De voorkeur voor de implementatie aanpak is als volgt:

- Klein beginnen met instituten die graag willen en waarbij online kennistoetsen noodzakelijk is.
- Kies voor een Taskforce benadering gezien de tijdsdruk en benut de huidige infrastructuur van de huidige taskforces
- Participatie vanuit pilot instituten, dienst O&O, dienst IT.
- Fasering / planning met testen in periode 3 en uitvoering periode 4.

Tijdens de implementatie wordt kleinschalig gestart in periode 3 met instituten die ook deelnemen aan de pilot voor digitale kennistoetsen. Het volgende stappenplan wordt gevolgd nadat de keuze voor online proctoring is gemaakt:

1. Opleidingen en toetsen worden geselecteerd die in periode 3 gaan testen met online proctoring.
2. De toetsen worden klaargezet in TestVision.
3. De online proctoring wordt klaargezet voor de toets.
4. Instructie in een Webinar door Michiel van Diesen (ACI) over het gebruik van ProctorExam.
5. De proeftoets wordt afgenomen door de projectgroep leden en de dienst IT.
6. De proeftoets wordt geëvalueerd en verbeterpunten vastgelegd.
7. Studenten die deelnemen aan de toets worden in ProctorExam gebracht.
8. Studenten worden aan TestVision gekoppeld.
9. Test of de software werkt op het device van de student.
10. Afname toetsmoment.
11. Evaluatie.
12. Verbeteringen doorvoeren.
13. Opschalen waar noodzakelijk in periode 4.

Parallel aan dit proces van uitvoeren, evalueren en verbeteren wordt de architectuur opgesteld en worden koppelingen met TestVision en ProctorExam gerealiseerd.

Daarbij is het advies om gebruik te maken van de ervaringen van de huidige infrastructuur die het online onderwijs ondersteunt en deze wellicht aan te vullen met specifieke expertise en collega's uit de instituten en diensten. De huidige Taskforce werkwijze heeft zich bewezen door op korte termijn uitstekend werk te leveren en het onderwijs online beschikbaar te maken.

Het zou mooi zijn als dit construct ook gekopieerd kan worden naar het online toetsen met het oprichten van een *Taskforce Online Proctoring*. De Taskforce Online Proctoring moet instituten helpen om een goede implementatie te doen (informatieverstrekking, kennisdeling, training, IT-

ondersteuning, etc.). Met name is betrokkenheid gevraagd van de pilotinstituten, de dienst O&O en de Dienst IT.

Tot slot wordt er verder gewerkt aan een vergelijk tussen ProctorExam, Van Haren Learning Solutions en Schoollyear.

Risico's

- De inrichting van TestVision is binnen Fontys nog in een pril stadium. Fontys zit in de eerste fase van de Proof of Concept. Zowel dienst O&O als dienst IT zijn nog niet volledig bekend met TestVision.
- Testen vereist capaciteit in ondersteuning en begeleiding. Indien online proctoring: studenten devices testen en klaarmaken op afstand vraagt voorbereiding.
- Inzet van online-proctoring en TestVision vraagt extra inzet van de onderwijsteams en de ondersteunende diensten. Het is de vraag of deze capaciteit te leveren is gezien de aanpassingen naar online onderwijs, combinatie van werk en privé (thuiswerken) en beperktere mogelijkheden tot samenwerken (locaties gesloten).
- Geen duidelijk beeld over de aantallen toetsen die in aanmerking komen voor online proctoring.
- Men dient zich bij alle oplossingsrichtingen bewust te zijn van de nadelen die bij de oplossing genoemd zijn.

Bijlage 1. Uitgangspunten voor Fontys ten aanzien van fraude en privacy

De OER is de randvoorwaarde voor de tentaminering. Elke OER bevat een artikel 'Onvoorziene omstandigheden' (in de reguliere bachelor OER is dat artikel 44). JZ stelt dat de beperkingen als gevolg van de maatregelen die worden genomen om het Coronavirus een halt toe te roepen een onvoorziene omstandigheid zijn, waardoor het mogelijk is om af te wijken van de vastgestelde OER. Deze afwijkingen dienen tijdig met studenten gecommuniceerd te worden.

Neem een aantal stappen om toets-fraude te voorkomen:

- Verplicht (zie algemene OER): Via de webcam dient de student zich te legitimeren met behulp van een geldig wettelijk legitimatiebewijs (geen studentenkaart)
- Optioneel: De student laat zijn of haar fysieke omgeving zien via een webcam zodat de examinerator kan checken dat er niemand anders aanwezig is of dat de student hulpmiddelen kan gebruiken die niet toegestaan zijn.
- Optioneel: Vraag de student mondeling te verklaren dat hij zonder hulp van anderen de toets maakt.
- Extra dia: Adviezen vanuit AVG m.b.t. opnemen lesmateriaal en/of toetsen (Deze heeft Gisa de Jonge opgesteld)

Fontys afspraken m.b.t. opname van lesmateriaal en/of toetsen, in lijn met de AVG:

1. geen heimelijke opnames

Als we iets willen opnemen dan doen we dat niet stiekem. We zijn transparant over wat we doen en als we iets willen opnemen dan spreken we dit af voordat een vergadering, les of toets begint.

2. als we iets opnemen hebben we daarbij een duidelijk doel voor ogen, dat we vastleggen.

We gaan niet zo maar dingen opnemen, voor het geval het misschien later eventueel handig is. We denken hierover na, leggen dit vast in een document (inclusief waarom we dat doen) en communiceren daarover. Ook een Medezeggenschapsraad mag hier iets van vinden.

3. We kiezen daarbij de meest privacy-vriendelijke oplossing

We nemen alleen iets op als dit noodzakelijk is voor het doel wat we gesteld hebben en alleen als we geen privacy-vriendelijkere manier hebben kunnen bedenken. Een voorbeeld van het opnemen van een privacy-vriendelijke les zou bijvoorbeeld kunnen zijn: afspreken met de studenten om hun microfoon en beeld uit te zetten, alleen op te nemen als je als docent aan het woord bent en diegene die niet opgenomen willen worden de kans geven vragen te stellen nadat de opname is gestopt.

4. Wij doen aan data minimalisatie

Wij slaan niet meer persoonsgegevens op dan noodzakelijk is, wij nemen dus ook niet meer op dan noodzakelijk is. Het is ook fijn om afspraken te maken studenten om niet iedere student te laten opnemen, maar om dit centraal te doen als de studenten dit nodig hebben voor het onderwijs (1x opslag= data minimalisatie).

5. Toestemming vragen van een student is een moeilijke basis

Er wordt veel gevraagd: "als ik toestemming krijg van mijn studenten, mag ik dan opnemen?" Onder de AVG moet toestemming vrijelijk gegeven worden en tussen de docent en de student is er een

machtsverhouding, hoe goed de verhoudingen vaak ook zijn. Toestemming is daardoor niet veel waard, zeker niet vlak voor het afnemen van bijvoorbeeld een toets. Vraag daarom niet om toestemming.

Opnemen doen we in het kader van gerechtvaardigd belang, zoals het in de AVG heet, dus omdat het voor ons onderwijs noodzakelijk is. Het tegengaan van fraude mag daarbij uitdrukkelijk ook als noodzakelijk worden gezien. Daarbij kan een student of docent dus ook niet weigeren (bij toestemming kan dat wel). Als een student of docent bezwaar heeft dan worden de privacy belangen per individu afgewogen bijvoorbeeld door de examencommissie of door het MT.

Vooraf algemeen

1. Extra tussenstappen om toets-fraude te voorkomen:
  - a. Via de webcam d.m.v. Skype dient de studenten zich te authenticeren (legitimeren) doormidden van de ID te laten zien.
  - b. Vervolgens laat de student zijn of haar fysieke omgeving zien via een webcam d.m.v. Skype zodat er niemand anders aanwezig is of hulpmiddelen kan gebruiken die niet toegestaan zijn.
2. Het vooraf afspreken van spelregels is cruciaal: wat kan een student verwachten? Voor commerciële examens worden al vaker dergelijke methodes gebruikt. Voor een voorbeeld van de spelregels daarvan zie: <https://www.exin.com/nl-nl/#exin-anywhere>
3. Het monitoren van studenten tijdens een examen (online proctoring) is privacygevoelig. Belangrijke aandachtspunten zijn transparantie naar de student toe (vooraf) en het kiezen van het middel met de minste inbreuk op de privacy.
  - a. Conform privacywet AVG moet de maatregel proportioneel zijn aan het doel dat je stelt. Aangezien opname van alle studenten best een heftig middel is, moet er eerst gekeken worden of er ook andere mogelijkheden zijn. Ik zou kunnen bedenken dat mensen kunnen klagen tijdens het examen en dat er dan iemand met hen mee kan kijken/ dat zij zelf een opname kunnen starten als bewijslast, in plaats van alles opnemen. De privacy-vriendelijkste manier om je doel te bereiken moet gekozen worden. Het is ook verplicht om transparant te zijn in wat je doet en waarom je het doet, m.a.w. dat moet je vastleggen (wat en waarom en waarom niet anders) en dit de studenten laten weten.
4. Het advies van de examencommissie is om de afstudeerzittingen die we nu online verzorgen op te nemen. De belangrijkste overweging is dat bij een aantal opleidingen de afstudeerzitting een grotere invloed heeft op het eindcijfer van het afstuderen dan voorheen. Onder andere bij de financiële opleidingen kan een 5 voor de scriptie bijvoorbeeld gemiddeld worden met een 6 voor de zitting waarna het eindcijfer een 5,5, wordt. Alleen om die reden al heeft het onze voorkeur om de zitting in het kader van bewijsvoering achteraf op te nemen, zoals ook aan de orde is geweest bij recente accreditaties. Het organiseren van afstudeerzittingen op afstand maakt dit wellicht nog urgenter omdat een zitting via Skype mogelijk meer fraudegevoelig is. Het opnemen van de zitting biedt in dat kader de mogelijkheid om de zitting achteraf te evalueren, onder andere op inhoud maar ook op onregelmatigheden. Bovendien is het bij online zittingen een stuk eenvoudiger omdat het letterlijk een druk op de knop is. Extra handelingen met camera's etc zijn niet meer nodig. Voor opleidingen waar de afstudeerzitting geen invloed meer heeft op het eindcijfer is de urgentie overigens beduidend minder. Er kan dus per opleiding een keuze worden gemaakt.
  - a. Antwoord ISP-Office n.a.v. dit advies: Deze argumentatie van de examencommissie benadrukt de grondslag gerechtvaardigd belang. Onder de AVG wordt fraude bestrijding namelijk expliciet genoemd onder deze grondslag. Het advies van het ISP-Office is om dit op te nemen in het beleid (als opvolging op het artikel 'Onvoorziene omstandigheden') en dit je studenten te laten weten. Het is belangrijk daarin heel specifiek te zijn over je doelstellingen en je ook aan alleen die doelstellingen te

houden. Het feit dat het nu makkelijker wordt is voor de AVG overigens geen argument.

- Wat betreft opnemen van online sessies heeft het ISP-Office de content geleverd voor: <https://fontys.nl/Over-Fontys/Informatie-over-het-Coronavirus/Fontys-Online/AVG-en-online-onderwijs-bij-Fontys.htm>
- Als laatste heeft SURF een whitepaper over Online proctoring geschreven waarin een matrix met risico's is opgenomen: <https://www.surf.nl/whitepaper-online-proctoring-surveilleren-op-afstand>
- Een ander document van SURF is https://www.surf.nl/files/2019-04/assessment-security-selection-model_web.pdf

Lijst van punten om rekening mee te houden bij Proctor Exam

- De privacy policy (<https://proctorexam.com/privacy-and-data-security/>) is tamelijk summier en bevat geen aspecten waardoor Fontys risico loopt. De data wordt opgeslagen in de EU. Zij delen of verkopen onze data niet.
- Een goede verwerkersovereenkomst is noodzakelijk. Juridische Zaken ondersteunt hierbij.
- Voor duidelijkheid richting de studenten is het advies te verwijzen naar het privacystatement van ProctorExam.
- Nog niet alle features worden nu door ProctorExam geleverd, dit heeft impact in hoeverre examenfraude daadwerkelijk kan worden bestreden.
- Zoals eerder aangegeven: Voor toetsen zal er ook identificatie moeten plaatsvinden. Dat kun je doen door online het ID te laten zien aan een beperkte groep (de assessoren). Neem deze identificatie niet op, het is voldoende om op een formulier aan te geven dat dit is gebeurd.

Algemene aandachtspunten voor online proctoring (niet specifiek ProctorExam)

- We lezen onder andere dat de student expliciet toestemming moet geven voor deze manier van tentamen doen. Citaat als voorbeeld *'Als de student dat niet wil, moeten onderwijsinstellingen een alternatief bieden.'* Het ISP-Office ziet toestemming niet als grondslag voor online proctoring omdat: toestemming vrijelijk gegeven moet kunnen worden en tussen een student/docent is er sprake van een machtsrelatie, dus dat kan niet. Ten tweede levert dit een onwerkbaar situatie als studenten dit kunnen weigeren of de toestemming kunnen intrekken. Wij zien (online) tentamens afnemen als noodzakelijk onderdeel van onze bedrijfsvoering en daarmee noodzakelijk voor de uitvoering van ons contract met de student. Het online proctoring is daarbij een fraude preventie middel, wat volgens de AVG valt onder "gerechtvaardigd belang". Studenten worden daarbij niet om toestemming gevraagd, wel kunnen ze hiertegen bezwaar maken. Dan wordt case by case het privacybelang afgewogen volgens de gebruikelijke kanalen (e.g. examencommissie).
- Bewaar de gegevens niet langer dan noodzakelijk. Hoe lang moet je een opname bewaren om te kunnen controleren op fraude?
- Verzamel niet meer gegevens dan noodzakelijk. Wat neem je op? Wat bewaar je? Monitor je ook het gedrag in de browser? Etc.
- Houdt er rekening mee dat studenten hier ook hun AVG rechten kunnen uitoefenen (verzoek om inzage, verwijdering).

- In jouw mail lezen wij over monitoring door een algoritme, een student heeft altijd het recht op menselijke tussenkomst. Zorg dat er geen geautomatiseerde besluitvorming plaatsvindt.
- Fontys moet transparant zijn richting de student over de inzet van de tool. Hier mogen geen verrassingen zijn voor de student. Dus hoe lang worden de gegevens bewaard, hoe wordt op fraude gecontroleerd, waarom wordt proctoring ingezet, hoe kunnen studenten hun privacyrechten uitoefenen, wat zijn de spelregels etc.?
- Tot slot: online proctoring is een proces waar formeel een DPIA verplicht is. Het gaat hier namelijk om het verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens op grote schaal, het monitoren van het gedrag, fraudeonderzoek, cameratoezicht en mogelijk geautomatiseerde besluitvorming. In de dpia check komt er dan een behoorlijk hoge risicoscore uit.